

DIUMENGE, 25 DE GENER DE 2015 — 18 h
Intèrprets Catalans — Petit Palau

Concert núm.1

Joan Martín Royo, baríton

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Joan Martín Royo, baríton
Marco Evangelisti, piano

Programa

Joan Martín Royo, baríton
Marco Evangelisti, piano

I 30'

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

An die ferne Geliebte

1. Auf dem Hügel sitz' ich spähend
2. Wo die Berge so blau
3. Leichte Segler in den Höhen
4. Diese Wolken in den Höhen
5. Es kehret der Maien
6. Nimm sie hin denn, diese Lieder

Carl Loewe (1796-1869)

Tom der Reimer

Der Nöck

Odins Meeresritt

II 35'

Gabriel Fauré (1845-1924)

Clair de lune

Après un rêve

Spleen

Les berceaux

Reynaldo Hahn (1874-1947)

Quand je fus pris au pavillon

Trois jours de vendange

À Chloris

Henri Duparc (1848-1933)

Chanson triste

Le manoir de Rosemonde

L'invitation au voyage

Proper concert

DIMARTS, 03.02.15 — 20.30 h — SALA DE CONCERTS

Quartet Qvixote

Daniel Cubero, violí I

Maria Sanz, violí II

Bernat Bofarull, viola

Amat Santacana, violoncel

Obres de B. Britten, F. J. Haydn,

A. Pärt, L. Janáček

Comentari

An die ferne Geliebte es pot considerar el primer cicle liederístic, en el qual Beethoven aconsegueix la unificació dels poemes mitjançant interludis pianístics. El clima de l'obra s'aprecia des del primer lied, en què el paisatge apareix com a reflex de l'estat anímic, i la nostàlgia per l'absència de l'estimada pren forma amb un ritme pausat, que s'anirà agitant amb la inquietud per la incertesa de l'amor. En el segon, el poeta busca refugi en la infinitud de la natura. Al tercer, l'ànima abandonada pren el vol per mostrar la seva pena, tot implorant als ocells i al vent –descrits amb les agilitats del piano– que portin el seu dolor a l'estimada. Un canvi d'atmosfera s'aprecia en la quarta peça, en donar pas a l'esperança per l'arribada de la primavera. Però l'esperança es tenyeix de sons ombrívols que, al final, avisaran l'oient que la primavera –com a metàfora de l'amor– no tornarà per al protagonista. Un bellíssim interludi portarà a la conclusió del cicle, en què el poeta accepta la derrota amb els elements melòdics que han iniciat l'obra, i crea així una simetria i unitat sense precedents.

La gran aportació de Loewe són les seves balades, narracions basades en llegendes en les quals mostra un tractament innovador del piano, que descriu audaçment les escenes. *Tom der Reimer* s'obre amb una àmplia introducció, tot mostrant un gran contrast entre els diversos quadres que descriuen l'exòtic món dels elfs. La narració agafa proporcions misterioses en les ombrívols harmonies d'*Odins Meeresritt*, escena terrorífica evocada amb violència sonora. En *Der Nöck*, Loewe parla d'un follet amb paisatges contrastats, i ho fa amb una línia vocal de tendresa exquisida.

Fauré mostra en les *mélodies* la seva reacció a la influència germànica. En *Clair de lune* descriu el clar de lluna com a reflex de l'ànima, tristesa que omple les pàgines d'*Après un rêve*, en què la diferència musical entre veu i piano mostra el paral·lelisme entre l'enganyós univers oníric de la nit i el dolor de la realitat diürna. Una pluja dolorosa –descrita amb el piano com a metàfora de les llàgrimes– inunda els pentagrames d'*Spleen*. En *Les berceux*, veu i piano evoquen el moviment oscil·lant dels vaixells –com a símbol del viatge– i dels bressols, màxima expressió de l'amor i del sentit efímer de la vida.

La innocència de l'amor cortès expressada per Hahn en *Quand je fus pris au pavillon* contrasta amb el dramatisme de *Trois jours de vendange*, en què la alegria inicial desemboca en tragèdia per la mort de l'estimada, que pren forma d'elegia sonora. Reminiscències de la música de Bach s'escolten en els delicats pentagrames d'*À Chloris*.

Com una cançó de bressol es presenta la *Chanson triste* de Duparc, en què descriu el sentiment amorós amb una harmonia malenconiosa. La ferida mortal de l'amor apareix en els bruscos canvis que protagonitzen *Le manoir de Rosemonde*. Una misteriosa i angoixant inestabilitat sonora omple les pàgines de *L'invitation au voyage*, una invitació no només a la vida en comú, sinó també a l'acceptació del dolor intrínsec a la inestabilitat que genera el lliurament amorós.

Verónica Maynés, musicòloga i crítica musical

Textos i traduccions

LUDWIG VAN BEETHOVEN

An die ferne Geliebte

(poemes d'Alois Isidor Jeitteles)

Traducció: Manuel Capdevila i Font

An die ferne Geliebte

I.

*Auf dem Hügel sitz' ich spähend
In das blaue Nebelland,
Nach den fernen Triften sehend,
Wo ich dich, Geliebte, fand.*

*Weit bin ich von dir geschieden,
Trennend liegen Berg und Tal
Zwischen uns und unserm Frieden,
Unserm Glück und uns'rer Qual.*

*Ach, den Blick kannst du nicht sehen,
Der zu dir so glühend eilt,
Und die Seufzer, sie verwehen
In dem Raume, der uns teilt.*

*Will denn nichts mehr zu dir dringen,
Nichts der Liebe Bote sein?
Singen will ich, Lieder singen,
Die dir klagen meine Pein!*

*Denn vor Liedesklang entweicht
Jeder Raum und jede Zeit,
Und ein liebend Herz erreicht,
Was ein liebend Herz geweiht!*

II.

*Wo die Berge so blau
Aus dem nebligen Grau
Schauen herein,
Wo die Sonne verglüht,
Wo die Wolke umzieht,
Möchte ich sein!*

*Dort im ruhigen Tal
Schweigen Schmerzen und Qual.
Wo im Gestein
Still die Primel dort sinnt,
Weht so leise der Wind,
Möchte ich sein!*

A l'amada llunyana

I.

Assegut al turó, aguaito
la terra de boires blaves,
mirant cap a les pastures llunyanes
on, estimada, et vaig trobar.

Lluny estic ara de tu,
ens separen muntanyes i valls,
que s'alcen entre nosaltres i la nostra pau,
la nostra felicitat i el nostre turment.

Ai, no pots veure la mirada,
que vola ansiosa cap a tu,
i els sospirs, que s'esvaeixen
en l'espai que ens separa.

Res més podrà arribar fins a tu,
que et trameti el meu amor?
Vull cantar, cantar cançons
que et presentin el meu dolor!

Puix el so de les cançons arriba
a tots els espais i a tots els temps,
i un cor amant guanyarà
el que un cor amant ha consagrat!

II.

On les muntanyes, tan blaves,
des de les boires griseses,
miren enllà,
on el sol s'apaga lentament,
on avancen els núvols,
allà voldria ser!

Allà en la vall tranquil·la
on callen les penes i els turments.
On entre les roques
medita encara la primavera,
i el vent bufa tan suau,
allà voldria ser!

*Hin zum sinnigen Wald
Drängt mich Liebesgewalt,
Innere Pein.
Ach, mich zög's nicht von hier,
Könnt' ich, Traute, bei dir
Ewiglich sein!*

III.

*Leichte Segler in den Höhen,
Und du Bächlein, klein und schmal,
Könnt mein Liebchen ihr erspähen,
Grüßt sie mir viel tausendmal.*

*Seht ihr Wolken sie dann gehen,
Sinnend in dem stillen Tal,
Laßt mein Bild vor ihr entstehen,
In dem luft'gen Himmelssaal.*

*Wird sie an den Büschen stehen,
Die nun herbstlich falb und kahl,
Klagt ihr, wie mir ist geschehen,
Klagt ihr, Vöglein, meine Qual!*

*Stille Weste, bringt im Wehen
Hin zu meiner Herzenswahl
Meine Seufzer, die vergehen
Wie der Sonne letzter Strahl.*

*Flüstr' ihr zu mein Liebesflehen,
Laß sie, Bächlein, klein und schmal,
Treu in deinen Wogen sehen,
Meine Tränen ohne Zahl!*

IV.

*Diese Wolken in den Höhen,
Dieser Vöglein munt' rer Zug
Werden dich, o Huldin, sehen.
Nehmt mich mit im leichten Flug!*

*Diese Weste werden spielen
Scherzend dir um Wang' und Brust,
In den seid'nen Locken wühlen.–
Teilt ich mit euch diese Lust!*

*Hin zu dir von jenen Hügeln
Emsig dieses Bächlein eilt.
Wird ihr Bild sich in dir spiegeln,
Fließ zurück dann unverweilt!*

Cap al bosc misteriós
em porten la força de l'amor
i la pena interior.
Ai, res m'allunyaria d'ací
si pogués, estimada,
restar sempre amb tu!

III.

Aus lleugeres de les altures,
i tu, rierol petit i angost,
si poguéssiu entreveure la meva estimada,
saludeu-la mil vegades.

Si la veiéssiu vosaltres, núvols,
caminant absorta per la plàcida vall,
feu-li veure la meva imatge,
en la volta celestial.

Si es parés prop dels arbusts
pelats i grocs de la tardor,
planyeu-vos del que em passa,
planyeu-vos, ocellets, del meu turment.

Silenciosos vents de l'oest,
porteu a l'escollida del meu cor
els meus sospirs, que s'acaben
com els últims raigs del sol.

Murmura-li les meves súpliques d'amor,
deixa-li, rierol petit i angost,
que vegi, fidels, en les teves ones,
les meves llàgrimes incomptables!

IV.

Aquests núvols en les altures,
aquests ocellets d'alegre vol,
et podran veure, estimada.
Preneu-me en el vostre vol!

Aquests vents jugaran amb tu,
jugaran amb tu en les galtes i el pit,
remouran els teus rulls de seda...
Si pogués compartir aquest plaer!

Cap a tu, des d'aquelles altures,
corre el rierol infatigable.
Si es reflectís en tu la seva imatge,
torna llavors sense demora!

V.
*Es kehret der Maien,
Es blühet die Au’.
Die Lüfte, sie wehen
So milde, so lau,
Geschwätzig die Bäche nun rinnen.*

*Die Schwalbe, die kehret
Zum wirtlichen Dach,
Sie baut sich so emsig,
Ihr bräutlich Gemach,
Die Liebe soll wohnen da drinnen.*

*Sie bringt sich geschäftig
Von Kreuz und von Quer
Manch’ weicherer Stück
Zu dem Brautbett hieher,
Manch’ wärmendes Stück für die Kleinen.*

*Nun wohnen die Gatten
Beisammen so treu,
Was Winter geschieden,
Verband nun der Mai
Was liebet, das weiß er zu einen.*

*Es kehret der Maien,
Es blühet die Au’.
Die Lüfte, sie wehen
So milde, so lau;
Nur ich kann nicht ziehen von hinnen.*

*Wenn alles, was liebt,
Der Frühling vereint,
Nur unserer Liebe
Kein Frühling erscheint,
Und Tränen sind all ihr Gewinnen.*

VI.
*Nimm sie hin denn, diese Lieder,
Die ich dir, Geliebte, sang,
Singe sie denn abends wieder
Zu der Laute süßem Klang!*

*Wenn das Dämm’ rungsrot dann ziehet
Nach dem stillen blauen See,
Und sein letzter Strahl verglühet
HInter jener Bergeshöh’,*

*Und du singst, was ich gesungen,
Was mir aus der vollen Brust
Ohne Kunstgepräg’ erklungen,
Nur der Sehnsucht sich bewußt:*

V.
Torna maig,
floreixen els horts,
els aires són
tebis i suaus,
els rierols corren ara sorollosos.

Torna l’oreneta
al teulat hospitalari,
on construeix actiu
el niu nupcial,
on haurà d’habitar l’amor.

Porta diligent
d’ací i d’allà
branques tendres
per al tàlem nupcial,
i brots més càlids per als petits.

Ara viu junta
la fidel parella,
i el que l’hivern separà
ho ha reunit el maig,
que sap unir els que s’estimen.

Torna maig,
floreixen els horts,
els aires són
tebis i suaus.
Només jo no em puc moure d’ací.

Quan a tots els que s’estimen
els ha unit la primavera,
només al nostre amor
no s’apareix la primavera,
i les llàgrimes són el seu únic premi.

VI.
Accepta, doncs, aquestes cançons
que t’he dedicat, estimada,
torna-les a cantar al vespre
amb el dolç so del llaüt.

Quan el vermell del capvespre s’allunyi
cap al blau tranquil del mar,
i el seu últim raig s’apagui
darrera d’aquell cim,

quan cantis el que he cantat,
el que m’ha sortit del cor
sense cap afany artístic,
inspirat només per la melangia:

*Dann vor diesen Liedern weichet,
Was geschieden uns so weit,
Und ein liebend Herz erreicht,
Was ein liebend Herz geweiht!*

JOHANN KARL GOTTFRIED LOEWE

Traducció: Manuel Capdevila i Font

Tom der Reimer

(text de Theodor Fontane)

*Der Reimer Thomas lag am Bach,
Am Kieselbach bei Huntley Schloß.
Da sah er eine Blonde Frau,
Die saß auf einem weißen Roß.
Sie saß auf einem weißen Roß,
Die Mähne war geflochten fein,
Und hell an jeder Flechte hing ein
Silberblankes Glöcklein.*

*Und Tom, der Reimer, zog den Hut und fiel
Aufs Knie, er grüßt un spricht:
“Du bist die Himmelskönigin!
Du bist von dieser Erde nicht!”
Die blonde Frau hält an ihr Roß:
“Ich will dir sagen,wer ich bin:
Ich bin die Himmelsjungfrau nicht,
Ich bin der Elfenkönigin!*

*Nimm deine Harf und spiel und sing
Und laß dein bestes Lied erschalln,
Doch wenn du meine Lippe küßt,
Bist du mir sieben Jahr verfalln!”
“Wohl, sieben Jahr, o Königin, zu dienen dir
Es schreckt mich kaum!”
Er küßte sie, sie küßte ihn,
Ein Vogel sang im Eschenbaum.*

*“Nun bist du mein, nun zieh mit mir,
Nun bist du mein auf sieben Jahr.”
Sie ritten durch den grünen Wald,
Wie glücklich da der Reimer war!
Sie ritten durch den grünen Wald bei
Vogelsang und Sonnenschein,
Und wenn sie leicht am Zügel zog,
So klangen hell die Glöcklein.*

Calmaran llavors aquestes cançons
el que tant ens va separar,
i un cor amant guanyarà
el que un cor amant ha consagrat!

Tom, el rimaire

El rimaire Thomas jeia al rierol,
a Kieselbach, prop del castell de Huntley.
Veié llavors una dama rossa,
asseguda en un corser blanc.
Seia en un corser blanc,
amb la crinera bellament trenada,
i de cada trena penjava lluminosa
una brillant campaneta de plata.

I Tom, el rimaire, es tragué el capell i caigué
de genolls, saludà i digué:
“Ets la reina del cel!
No ets d’aquesta terra!”
La dama rossa deturà el seu corser:
“Et diré qui sóc:
no sóc la Verge del cel,
sóc la reina dels elfs!

Pren la teva arpa i toca i canta
i fes sonar la teva millor cançó,
però si beses els meus llavis,
em serviràs durant set anys!”
“Molt bé, oh reina, servir-te durant set anys
no em fa gens de por!”
La besà, ella el besà a ell,
un ocell cantà en un freixe.

“Ara ets meu, ara vine amb mi,
ara ets meu durant set anys”:
Cavalcaren pel bosc verd,
que feliç fou allà el rimaire!
Cavalcaren pel bosc verd
entre cants d’ocells a la llum del sol,
i quan ella prengué lleugerament la brida,
sonaren alegres les campanetes.

Der Nöck
(text d'August Kopisch)

*Es tönt des Nöcken Harfenschall:
Da steht der Wilde Wasserfall,,
Umschwebt mit Schaum und Wogen
Den Nöck im Regenbogen.
Die Bäume neigen
Sich tief und schweigen
Und atmend horcht die Nachtigall.*

“O Nöck, was hilft das Singen dein?
Du kannst ja doch nicht selig sein!
Was soll dein Singen taugen?”
Der Nöck erhebt die Augen,
Sieht an die Kleinen.
Beginnt zu weinen...
Und senkt sich in die Flut hinein.

*Da rauscht und braust der Wasserfall,
Hoch fliegt hinauf die Nachtigall,
Die Bäume heben mächtig
Die Gipfel grün und prächtig.
O weh, es haben
Die wilden Knaben
Den Nöck betrübt im Wasserfall!*

“Komm wieder, Nöck, du singst so schön!
Wer singt, kann in den Himmel gehn!
Du wirst mit deinem Singen
Zum Paradiese dringen!
O komm, es haben
Gescherzt die Knaben:
Komm wieder, Nöck, und singe schön!”

*Da tönt des Knöcken Harfenschall,
Und wieder steht der Wasserfall,
Umschwebt von Schaum und Wogen,
Den Nöck im Regenbogen.
Die Bäume neigen
Sich tief und schweigen.
Und atmend horcht die Nachtigall.*

*Es spielt der Nöck und singt die Macht
Von Meer und Erd' und Himmelpacht.
Mit Singen kann er lachen
Und selig weinen machen!
Der Wald erbebet,
Die Sonn' entschwebet...
Er singt bis in die Sternennacht!*

El Nöck*

Sona l'arpa del Nöck:
allà hi ha la cascada salvatge,
entre bromera i onades
vola el Nöck en l'arc de sant Martí.
Els arbres s'inclinen
profundament i callen
i el rossinyol escolta alenat.

“Oh Nöck, de què serveix el teu cant?
Tu no pots ser feliç amb ell!
Per a què pot ser útil?”
El Nöck aixeca els ulls,
veu els petits,
es posa a plorar...
i es llença a les onades.

La cascada brogeix i bramula,
el rossinyol vola molt amunt,
els arbres enlairen poderosos
llurs cimes verdes i ufanoses.
Ai, els nois salvatges
han consternat
el Knöck en la cascada!

“Torna, Knöck, cantes tan bé!...
El que canta, pot anar al cel!
Amb els teus cants
arribaràs al paradís!
Oh, vine, els nois
només bromejaven:
torna, Nöck, i canta bellament!”

Se sent el so de l'arpa del Knöck
i torna a ser a la cascada,
entre bromera i onades,
en l'arc de sant Martí.
Els arbres s'inclinen
profundament i callen.
I el rossinyol escolta alenat.

El Knöck toca i canta la força
del mar i la terra i la magnificència del cel.
Cantant pot somriure
i fer feliç el plorar!
El bosc tremola,
el sol desapareix...
Canta fins a la nit estrellada!

* (el “Nöck” és un esperit aquàtic)

Odins Meeresritt
(text d'Aloys Schreiber)

*Meister Oluf , der Schmied auf Helgoland,
Verläßt den Ambos un Mitternacht.
Er heulet der Wind am Meeresstrand,
Da pocht er an seiner Türe mit Macht:*

“Heraus, heraus, beschlag mir mein Roß,
Ich muß noch weit, un der Tag ist nah!”
Meister Oluf öffnet der Türe Schloß,
Und ein stattlicher Reiter steht vor ihm da.

*Schwartz ist sein Panzer, sein Helm und Schild,
An der Hüfte hängt ihm ein breites Schwert.
Sein Rappe schüttelt die Mähne gar wild
Und stampft mit Ungeduld die Erd.*

“Woher so spät? Wohin so schnell?”
“In Norderney kehrt'ich gestern ein.
Mein Pferd ist rasch, die Nacht ist hell,
Vor der Sonne muß ich in Norwegen sein!”

“Hättet ihr Flügel, so glaubt' ichs gern!”
“Mein Rappe, der läuft wohl mit dem Wind,
Doch bleichet schon da und dort ein Stern!
Drum her mit dem Eisen und mach geschwind!”

*Meister Oluf nimmt das Eisen zur Hand,
Es ist zu Klein, da dehnt es sich aus.
Und wie es wächst um des Hufes Rand,
Da ergreifen den Meister Bang und Graus.*

*Der Reiter sitzt auf, es klirrt sein Schwert:
“Nun, Meister Oluf, gute Nacht!
Wohl hast du beschlagen Odins Pferd;
Ich eile hinüber zur blutigen Schlacht.”*

*Der Rappe schießt fort über Land und Meer,
Um Odins Haupt erglänzet ein Licht.
Zwölf Adler fliegen hinter ihm her;
Fliegen schnell und erreichn ihm nicht.*

Cavalcada d'Odin a través del mar

El mestre Oluf, el ferrer de Helgoland,
deixa l'enclusa a mitjanit.
El vent xiula a la platja,
quan truquen amb força a la seva porta:

“Sortiu, sortiu, ferreu el meu corser,
haig d'anar lluny, i s'acosta el dia!”
El mestre Oluf obre la porta,
davant seu hi ha un arrogant cavaller.

Negres són la cuirassa, el casc i l'escut,
del maluc li penja una llarga espasa.
El seu cavall negre sacseja salvatge la crinera
i perneja impacient el terra.

“D'on tan tard? On tan de pressa?”
“Ahir em vaig estatjar a Norderney.
El meu cavall és ràpid, la nit és clara,
haig de ser a Noruega abans de l'alba!”

“Si tingués ales, m'ho creuria amb molt de gust!”
“El meu cavall negre corre com el vent,
però ací i allà ja empal·lideix una estrella!
per això, porta el ferro i vés de pressa!”

El mestre Oluf pren la ferradura,
és massa petita, i l'eixampla.
I quan creix al voltant del casc,
la por i l'horror s'apoderen del mestre.

El cavaller munta el cavall, i dringa l'espasa:
“Ara, mestre Oluf, bona nit!
Has ferrat bé el cavall d'Odin;
m'apresso cap a la sanguinària batalla.”

El cavall negre es precipita cap a terres i mar,
al voltant del cap d'Odin lluu una llum.
Dotze àligues volen darrere d'ell;
volen veloces però no l'atrapen.

GABRIEL FAURÉ

Clair de Lune, op. 42 núm. 2

Poema de Paul Verlaine (1844-1896)

*Votre âme est un paysage choisi
Que vont charmant masques et bergamasques
Jouant du luth et dansant et quasi
Tristes sous leurs déguisements fantasques.
Tout en chantant sur le mode mineur
L'amour vainqueur et la vie opportune,
Ils n'ont pas l'air de croire à leur bonheur
Et leur chanson se mêle au clair de lune,*

*Au calme clair de lune triste et beau,
Qui fait rêver les oiseaux dans les arbres
Et sangloter d'extase les jets d'eau,
Les grands jets d'eau sveltes parmi les marbres.*

Après un rêve, op. 5 núm. 1

Poema de Romain Bussine (1830-1899)

*Dans un sommeil que charmaît ton image
Je rêvais le bonheur, ardent mirage,
Tes yeux étaient plus doux, ta voix pure et sonore,
Tu rayonnais comme un ciel éclairé par l'aurore;*

*Tu m'appelais et je quittais la terre
Pour m'enfuir avec toi vers la lumière,
Les cieux pour nous entr'ouvriraient leurs nues,
Splendeurs inconnues, lueurs divines entrevues,*

*Hélas! Hélas! triste réveil des songes
Je t'appelle, ô nuit, rends moi tes mensonges,
Reviens, reviens radieuse,
Reviens ô nuit mystérieuse!*

Spleen, op. 51 núm. 3

Poema de Paul Verlaine (1844-1896)

*Il pleure dans mon cœur
Comme il pleut sur la ville ;
Quelle est cette langueur
Qui pénètre mon cœur ?*

*Ô bruit doux de la pluie,
Par terre et sur les toits!
Pour un cœur qui s'ennuie,
Ô le chant de la pluie !*

Clar de lluna

La vostra ànima és un paisatge exquisit que encisen màscares i bergamascos, tocant el llaüt i dansant i quasi tristos sota les seves fantàstiques disfresses. Sempre cantant en to menor, l'amor triomfal i la vida oportuna semblen no creure en la seva felicitat i les seves cançons s'uneixen al clar de lluna.

Al tranquil clar de lluna, trist i bell, que fa somniar els ocells als arbres, i fa plorar d'èxtasi els brolladors, els grans brolladors esvelts entre els marbres.

Després d'un somni

En un somni que encantava la teva imatge somniava la felicitat, ardent miratge, els teus ulls eren més dolços, la teva veu pura i sonora, resplendies com un cel il·luminat per l'aurora.

Em cridaves i jo abandonava la terra per escapar-me amb tu cap a la llum, els cels entreobrien els núvols per nosaltres, desconeguts esplendors, clarors divines albirades.

Ai! Ai! Trist despertar dels somnis apel·lo a tu, oh nit, torna'm les teves mentides, torna, torna radiant, torna oh nit misteriosa!

Avorriment*

El meu cor plora com plou sobre la ciutat; què és aquest llanguiment que penetra el meu cor?

Oh dolç soroll de pluja, al terra i sobre les teulades! Per un cor que s'avorreix, oh el cant de la pluja!

*Il pleure sans raison
Dans mon cœur qui s'écœure.
Quoi! nulle trahison ? ...
mon deuil est sans raison.*

*C'est bien la pire peine,
De ne savoir pourquoi
Sans amour et sans haine
Mon cœur a tant de peine!*

Les berceaux, op. 23 núm. 1

Poema de Sully Prudhomme (1839-1907)

*Le long du Quai, les grands vaisseaux,
Que la houle incline en silence,
Ne prennent pas garde aux berceaux,
Que la main des femmes balance.*

*Mais viendra le jour des adieux,
Car il faut que les femmes pleurent,
Et que les hommes curieux
Tentent les horizons qui leurrent!*

*Et ce jour-là les grands vaisseaux,
Fuyant le port qui diminue,
Sentent leur masse retenue
Par l'âme des lointains berceaux.*

REYNALDO HAHN

Quad je fus pris au pavillon

Poema de Carles, duc d'Orléans (1394-1465)

*Quand je fus pris au pavillon
De ma dame, très gente et belle,
Je me brûlai à la chandelle
Ainsi que fait le papillon.*

*Je rougis comme vermillon,
A la clarté d'une étincelle,
Quand je fus pris au pavillon.
Si j'eusse été esmerillon*

Plora sense raó el meu cor que es repugna ell mateix. Com? Cap traïció?... No hi ha motius pel meu dol.

És ben bé la pitjor condemna el no saber per què sense amor i sense odi al meu cor hi ha tanta pena!

* En literatura, l'ennui o spleen és el sentiment romàntic del qui pateix perquè el seu entorn no el pot satisfer, buscant plaer i elevació sense aconseguir-ho.

Els bressols

Al llarg del moll, els grans vaixells que l'onatge inclina en silenci, no presten cap atenció als bressols que la mà de les dones balancegen.

Però vindrà l'hora dels adéus car cal que les dones plorin i que els homes curiosos provin els horitzons entabanadors!

I aquell dia els grans vaixells, fugint del port que va disminuint, sentiran la seva massa retinguda per l'ànima dels llunyans bressols.

Quan jo estava atrapat al pavelló

Quan jo estava atrapat al pavelló de la meva dama molt gentil i bella, em vaig cremar amb una candela, tal com ho fa una papallona.

Vaig enrogir com un vermelló, en la brillantor d'una guspira, quan jo estava atrapat al pavelló. Si jo hagués estat una merla,

*Ou que j’eusse eu aussi bonne aile,
Je me fusse gardé de celle
Qui me bailla de l’aiguillon
Quand je fus pris au pavillon.*

Trois jours de vendange

Poema d’Alphonse Daudet (1840-1897)

*Je l’ai rencontrée un jour de vendange,
La jupe troussée et le pied mignon,
Point de guimpe jaune et point de chignon,
L’air d’une bacchante et les yeux d’un ange.
Suspendue au bras d’un doux compagnon,
Je l’ai rencontrée aux champs d’Avignon,
Un jour de vendange.*

*Je l’ai rencontrée un jour de vendange,
La plaine était morne et le ciel brûlant.
Elle marchait seule et d’un pas tremblant,
Son regard brillait d’une flamme étrange
Je frissonne encore en me rappelant
Comme je te vis, cher fantôme blanc,
Un jour de vendange.*

*Je l’ai rencontrée un jour de vendange,
Et j’en rêve encore presque tous les jours:
Le cercueil était couvert en velours,
Le drap noir portait une double frange.
Les soeurs d’Avignon pleuraient tout autour.
La vigne avait trop de raisin
L’Amour avait fait la vendange.*

À Chloris

Poema de Théophile de Viau (1590-1626)

*S’il est vrai, Chloris, que tu m’aimes,
Mais j’entends, que tu m’aimes bien,
Je ne crois point que les rois mêmes
Aient un bonheur pareil au mien.
Que la mort serait importune
De venir changer ma fortune
A la félicité des cieux!
Tout ce qu’on dit de l’ambrosie
Ne touche point ma fantaisie
Au prix des grâces de tes yeux.*

o si hagués tingut tan bones ales,
jo m’hauria guardat d’aquella
que em va colpir amb una picada,
quan jo estava atrapat al pavelló.

Tres dies de verema

La vaig trobar un dia de verema,
la faldilla arromangada i el peu delicat,
sense mantell groc, amb els cabells solts,
amb l’aire d’una bacant i els ulls d’un àngel.
Recolzada en el braç d’un dolç company,
la vaig conèixer als camps d’Avinyó
un dia de verema.

La vaig trobar un dia de verema,
la plana era ombrívola i el sol roent.
Caminava sola amb un pas tremolós,
li brillava la mirada amb un rar resplendor.
Encara m’estremeixo en recordar
com et vaig veure, estimat fantasma blanc,
un dia de verema.

La vaig trobar un dia de verema,
i encara la somnio quasi tots els dies:
el taüt estava embolcallat en vellut,
el sudari negre tenia una doble franja.
Les monges d’Avinyó ploraven al seu voltant.
La vinya tenia massa raïm,
l’amor havia aplegat la seva collita.

A Cloris

Si és veritat, Cloris, que m’estimes,
i jo entenc que m’estimes,
no crec que els reis ells mateixos
tinguin més gran sort que jo.
Que en seria d’inoportuna la mort
si vingués a canviar la meva fortuna
per la felicitat dels cels!
Tot allò que diuen de l’ambrosia
no impressiona gens la meva fantasia
al costat de la gràcia dels teus ulls.

HENRI DUPARC

Chanson triste

Poema d’Henri Cazalis,
dit Jean Lahor (1840-1909)

*Dans ton cœur dort un clair de lune,
Un doux clair de lune d’été,
Et pour fuir la vie importune,
Je me noierai en ta clarté.*

*J’oublierai les douleurs passées,
Mon amour, quand tu berceras
Mon triste cœur et mes pensées
Dans le calme aimant de tes bras.*

*Tu prendras ma tête malade,
Oh ! quelquefois, sur tes genoux,
Et lui diras une ballade
Qui semblera parler de nous ;*

*Et dans tes yeux pleins de tristesse,
Dans tes yeux alors je boirai
Tant de baisers et de tendresses
Que peut-être je guérirai.*

La manoir de Rosemonde

Poema de Robert de Bonnières (1850-1905)

*De sa dent soudaine et vorace,
Comme un chien l’amour m’a mordu…
En suivant mon sang répandu,
Va, tu pourras suivre ma trace…
Prends un cheval de bonne race,
Pars, et suis mon chemin ardu,
Fondrière ou sentier perdu,
Si la course ne te harasse!
En passant par où j’ai passé,
Tu verras que seul et blessé
J’ai parcouru ce triste monde.
Et qu’ainsi je m’en fus mourir
Bien loin, bien loin, sans découvrir
Le bleu manoir de Rosemonde.*

Cançó trista

En el teu cor hi dorm un clar de lluna,
un dolç clar de lluna d’estiu,
i per fugir de la vida que m’importuna,
m’ofegaré en la teva claror.

Oblidaré els dolors passats,
amor meu, quan bressis
el meu cor trist i els meus pensaments
en la calma amorosa dels teus braços.

Posaràs el meu cap malalt,
de vegades, sobre la teva falda,
i li diràs una balada
que semblarà que parli de nosaltres;

i en els teus ulls plens de tristesa,
en els teus ulls llavors beuré
tants petons i tendreses
que potser em guariré.

El casal de Rosemonde

Amb la seva dent sobtada i voraç,
com un gos l’amor m’ha mossegat…
Seguint la meva sang vessada,
vés, podràs seguir el meu rastre…
Agafa un cavall de bona raça,
marxa, i segueix el meu costerut camí,
aiguamolls o viarany perdut,
si el trajecte no et cansa!
Passant per on he passat,
veuràs que sol i ferit
he recorregut aquest trist món.
I que així me n’he anat a morir
ben lluny, ben lluny, sense descobrir
el blau casal de Rosemonde.

L'Invitation au voyage

Poema de Charles Beaudelaire (1821-1867)

*Mon enfant, ma sœur,
Songe à la douceur
D'aller là-bas vivre ensemble,
Aimer à loisir,
Aimer et mourir
Au pays qui te ressemble.
Les soleils mouillés
De ces ciels brouillés
Pour mon esprit ont les charmes
Si mystérieux
De tes traîtres yeux,
Brillant à travers leurs larmes.
Là, tout n'est qu'ordre et beauté,
Luxe, calme et volupté.*

*Des meubles luisants,
Polis par les ans,
Décoreraient notre chambre,
Les plus rares fleurs
Mêlant leurs odeurs
Aux vagues senteurs de l'ambre
Les riches plafonds,
Les miroirs profonds,
La splendeur orientale
Tout y parlerait
À l'âme en secret
Sa douce langue natale.
Là, tout n'est qu'ordre et beauté,
Luxe, calme et volupté.*

*Vois sur ces canaux
Dormir ces vaisseaux
Dont l'humeur est vagabonde;
C'est pour assouvir
Ton moindre désir
Qu'ils viennent du bout du monde.
Les soleils couchants
Revêtent les champs,
Les canaux, la ville entière,
D'hyacinthe et d'or;
Le monde s'endort
Dans une chaude lumière!
Là, tout n'est qu'ordre et beauté,
Luxe, calme et volupté.*

La invitació al viatge

Criatura meva, germana meva,
somnia en la dolçor
d'anar a viure junt allà,
estimar a cor què vols
estimar i morir
al país que se t'assembla.
Els astres xops
d'aquests cels ennuvolats
tenen per a la meva ànima els encants
tan misteriosos
dels teus ulls traïdors,
brillant a través de llurs llàgrimes.
Allà, només hi ha ordre i bellesa,
Luxe, calma i voluptuositat.

Mobles lluents,
polits pels anys,
decorarien la nostra cambra,
les flors més estranyes
barrejant les seves olors
a les confuses olors de l'ambre
els rics sostres,
els miralls profunds,
l'esplendor oriental,
tot parlaria
a l'ànima secretament
en la seva llengua materna.
Allà, només hi ha ordre i bellesa,
luxe, calma i voluptuositat.

Mira com sobre els canals
dormen aquest vaixells
d'humor vagabund;
és per a assaborir
el teu més petit desig
que vénen de l'altra punta de món.
Els sols ponents
revesteixen els camps,
els canals, la ciutat sencera,
de jacints i d'or;
el món s'adorm
en una càlida llum!
Allà, només hi ha ordre i bellesa,
luxe, calma i voluptuositat.

Biografies

Joan Martín Royo

Nascut a Barcelona, és llicenciat en història de l'art per la Universitat de Barcelona. Va estudiar composició, piano, violí i fagot al Conservatori del Liceu i, quant al cant, va ser alumne de Mercè Puntí i va ampliar coneixements amb Christa Ludwig, Elisabeth Söderström, Thomas Quasthoff i Carlos Chausson.

Guanyador del tercer premi del Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas, el seu repertori operístic se centra en diversos rols de Rossini, Mozart, Massenet, Puccini, Falla i Britten, que ha interpretat al Théâtre de la Monnaie de Brussel·les, Teatro Reggion de Parma, Théâtre du Châtelet i Théâtre des Champs Élysées de París, Glyndebourne, Gran Teatre del Liceu, Palau de les Arts de València, Opéra de Montecarlo, Komische Oper de Berlín, Palais des Bozar de Brussel·les, Halle aux Grains de Tolosa de Llenguadoc, Santiago de Xile... També ha assumit el paper de Salvador Dalí en l'estrena de l'òpera *Jo, Dalí* de Xavier Benguerel al Gran Teatre del Liceu i al Teatro de la Zarzuela de Madrid.

En el camp de l'oratori, ha interpretat les *Passions* i *Misses luteranes* de Bach, *El Messies* de Händel, *Die erste Walpurgisnacht* de Mendelssohn, els *Requiem* de Mozart, Fauré i Brahms, *La Creació* de Haydn i *The revelation of Saint John* de Schnyder, en prestigioses sales de concerts, com el Palau de la Música Catalana i Auditori de Barcelona, Concertgebouw d'Amsterdam, Kennedy Center de Washington, Auditorio Nacional de Madrid, Opéra Berlioz de Montpeller, Auditorio Príncipe Felipe d'Oviedo, etc.

Com a liederista, ha actuat amb pianistes de la categoria de Dalton Baldwin, Helmut Deutsch, Pierre Réach, Norman Shetler o Roger Vignoles, a la Schubertiada de Vilabertran, Leighton House Museum de Londres i Mozarteum de Salzburg, entre d'altres.

Ha enregistrat el CD d'aries *Anima Òpera Catalana* amb l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu (Columna Música), les òperes *Mariana en sombras* i *Adelgaza en tres dies* de García Demestres (D+3) i *El giravolt de maig* de Toldrà (Harmonia Mundi Ibérica), així com els DVD *La pietra del paragone* (Naïve) i *La petita guineu astuta* (BBC).

Marco Evangelisti

Nascut a Pietrasanta (Lucca), resideix a Barcelona.

Treballa coma pianista i apuntador en el teatres lírics italians més importants, col·laborant amb Z.Mehta S. Bychkov, G. Rozhdestvensky, B. Bartoletti, Myung-Whun Chung y G. Gavazzeni.

Els darrers anys ha actuat com a pianista acompanyant en recitals d'òpera i música de cambra als principals teatres i festivals d'Espanya, Europa, els Estats Units i Amèrica del Sud, juntament amb artistes com Ainhoa Arteta, Montserrat Caballé, Mariola Cantarero, Maria Guleghina, Nelly Miricioiu, Elena Obratzova, Isabel Rey, Ana María Sánchez, Jaume Aragall, Josep Bros, Rockwell Blake, Carlos Chausson, Raúl Giménez, Àngel Odena, Stefano Palatchi, Joan Pons...

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

inaem

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat